

SCRISUL banăţean

REVISTĂ TRIMESTRIALĂ A UNIUNII JURNALIȘTILOR DIN BANATUL ISTORIC

DIRECTOR: VASILE TODI

SERIE NOUĂ - ANUL IV NR. 3 (15) 2015

Cornel UNGUREANU

Suntem la început de lume și de film

Nichita STĂNESCU

Restituiri

Viorel ROMAN

Laicizarea clerului

Răzvan TEODORESCU

Eveniment editorial

De vorbă cu...

Nicolae SÂRBU

Alina-Iuliana POPESCU

Paradisul pus în legătură cu omul contemporan

Vasile VIȘAOAN

Migrația neputinței

Nicolae Vălăreanu SÂRBU

Poeme

Marian ODANGIU

Utopii tandre

Silvia FECHETE

Poeme

Eugen DORCESCU

Mari poeți

În creația lui Eugen Dorcescu sunt puse unele din cheile cele mai adânci ale modernității poetice.

Andrés Sánchez Robayna
Universidad de La Laguna, Tenerife

Totem

Potăile au încolțit un lup.
Le-aude hămăind tot mai aproape.
Fac cerc în jurul lui, să nu le scape,
Se bucură că-l latră și că-l rup.

Iar el stă neclintit în luminiș,
Sub grei copaci, sub cerul greu, în soare.
Privește-n tulburi lumi interioare
Cu ochii verzi și reci, întredeschși.

Apoi dispare lin, el știe cum,
Căci haita latră laș, dar nu se-arată.
Dispare în pădurea eterată
La care nu ajunge niciun drum.

„Suntem încă neserioși” scrie Mircea Eliade, un adevărat mentor, în 1932, citim în *Solilocvii*. Și continuă apoi: „Cinematograful cultivă cea mai importantă facultate a omului: fantezia, activitatea fantastică, aventura, paradoxala rupere de cotidian și trăirea într-o lume feerică. Filmele ar trebui discutate, promovate, perfecționate. Nu trebuie să le criticăm esteticește sau

spiritualicește, ci să le amplificăm substanța fantastică. Ele sunt romanța și cavalerismul epocii moderne. Ele satisfac setea de fantastic, de creație a unei lumi ideale, donquijotești - fără morală și fără eroism, dar nu mai puțin fecundă în sugestii, de viață fantastică.”

N-ar trebui să credem că Mircea Eliade pledează pentru kitsch. În 1932 el putea vedea *Criminali între noi* de Fritz Lang, *Danton* de Hans Behrend, *Opera de trei parale* de Pabst, *Budu* de Jean Renoir, *Ceartă în paradis* de Ernst Lubitsch, *Îngerul albastru*, *O tragedie americană*, *Blonda Venus* de Joseph Sternberg, ca să nu enumerăm decât câteva dintre marile filme ale epocii. După descoperirea sonorului, asistăm la transformări spectaculoase care vor schimba din temelii arta

filmului, reîmprospătându-i actorii, vedetele, regizorii. Suntem la început de lume și de film. Constatăm, după șaizeci de ani, că filmul e de parte de a fi evoluat pe structurile interioare pe care le bănuia tânărul și energicul eseist român.

America s-a despărțit de Europa, importând vedetele ei și adaptându-le după necesități. Citesc într-un număr *Paris Match* un reportaj despre succesul lui Depardieu în Statele Unite: a primit Golbul de aur, una dintre cele mai importante distincții pe care le poate râvni un actor. „America e nebună după Depardieu”, sună titlul reportajului. Cu litere la fel de mari și cu egală încântare se adaugă: „Mi-au propus patru milioane de dolari pentru un film.” Patru milioane pentru cel mai bun actor francez - iată o cifră. Dar când ne gândim că Stallone și Schwarzenegger câștigă zece milioane?

I
Când doarme câinele, răsare soarele. Când iepurele naște, stelele, cât de încete ne-ar părea a fi, ne și sunt, iuți, din nedureroasă lumină.

II
Când tot ceea ce se repetă fără să fie ochi, - se repetă, - atunci, ceea ce nu se repetă ne repetă.

III
Loialitatea promite prin repetare a prezentului un viitor.

Întemeierea ordinii se bizuie pe loialitate. Numai atunci când liniștea lucrurilor este aidoma geometriei lui Euclid, valoarea își poate scoate la lumină copilul din flori.

IV
Statul se bizuie pe loialitate. Istoria statului se bizuie pe valoare. Statul puternic, din loialitate numai, își aduce aminte de valoare. Apariția poetului în stat este de bună-seamă un răsfăț.

V
Abia după ce se termină lupta, abia după ce se numără morții, abia

după ce se spală putoarea sângelui, abia după ce se spală steaua de raze, abia atunci, și nici atunci, ceea ce este frumos ne trebuie, în pofida aceluia Ce a fost victorios.

VI
Trebuie să doarmă piatra ca să curgă apa, și, după secetă aspră, trebuie să înceteze ploaia binecuvântată ca să ne bucurăm galeș.

VII
Să ai timp și lene înseamnă a avea valoare. Eu n-am văzut vreun șef de oști să-și alunge soldații crezând, nebun, că-și va învinge dușmanii prin vreun schilod de cântăreț.

VIII
Numai pentru ceea ce a fost avem cântece și preț la aur. Pentru ceea ce este numai loialitate ne trebuie.

IX
Piramida numai ca mormânt are valoare.

X
Trupul prin monotonia lui de a fi trup este infinit mai apărât de șinele său decât versul cântat în revelația sa, de către ureche.

XI
A avea un prieten este mai vital decât a avea un înger.

Marius FECHETE - Schiță în creion

Împărat, aici, vedem că ultimul lipsește, iar papa Benedict XVI, s-a retras sufocat de relativism, de primatul economiei, de laicizarea chiar și a clerului și a unor pseudo-ceremonii sacre. Dacă destinul final al lumii, escatologia universală se diluează, dispăre, atunci nu metafizica, ci economia are ultimul cuvânt și sensul vieții se degradează.

Să ne reamintim că democrația a apărut ca urmare a departajării sferei sacralului de profan în Sfântul Imperiu, a luptei dintre papă și împărat și a revoluției papale din sec. 11-13.

De aceea nu-i de mirare, și după filozoful Giorgio Agamben, că o degradare a bisericii papale atrage după sine și pervertirea democrației, a întregii vieții social-economice.

Capitalismul devine peste noapte religie, iar dreptatea divină este înlocuită fără menajamente de liberalism cu economia de piață și

competiție.

În statul secularizat al iluminiștilor, la departajarea politicii de religie, locul credinței l-a luat după eșecul marxism-leninismului, neoliberalismul. Judecata și dreptatea divină nu mai joacă niciun rol în statul modern de azi, cu consecințe deprimante. Scriitorul Michel Houellebecq descrie în romanul său de mare succes „Supunerea lipsei de perspective”, pustiuul spiritual contemporan din Franța, Europa, în care fiecare persoană este forțată să lupte și nu mai are nicio posibilitate, nicio putere de a se împotrivi competiției pentru un loc cât de cât privilegiat într-o economie de piață motivată exclusiv de lăcomie și de setea de bani. Homo homini lupus est bellum omnium contra omnes.

Dacă este deja insuportabil că nu se mai poate vorbi de Europa decât de deficit, de democrație, de austeritate, de economie, de euro, cine va reuși să readucă în actualitate valorile culturale și spirituale creștin-europene?

Ortodoxii moldo-valahi sunt încă în lanțurile grele ale duhovniciei și soborniciei moscovite.

Uniunea Europeană, nu este un imperiu, nu are o constituție a sa, iar deficitul de democrație a celor 28 de state suverane paralizază luarea de decizii majore, așa că putem vorbi și de un *failed imperium*, failed sacerdotium.

Dacă un imperiu depinde de Papă și

Mărturisesc că aşteptam de mult această carte. Banatul, ca spaţiu de civilizaţie, m-a sedus în tinereţe cu evantaiul său cultural de „triplex confinium” pe care l-am realizat vizual în turnul catedralei din Cenad unde simţeam aieva întrepătrunderea pământurilor româneşti, ungureşti şi sârbeşti. Acest volum coordonat de vechiul meu prieten Victor Neumann - a cărui carte mult citită şi citată despre *Tentaţia lui homo europaeus* s-a născut dintr-o teză de doctorat de care îmi amintesc cu bucurie intelectuală - a adunat 15 autori din Timişoara şi Caransebeş, Novi Sad şi Vârşeţ, Szeged şi Belgrad. Este el însuşi, astfel, un volum multicultural şi multinaţional care reuşeşte să reînvie, cu detalii revelatoare şi cu largi contextualizări necesare, un chip european din veacurile al XVIII-lea şi al XIX-lea, fundamentale în modernitatea continentului.

Cercetarea de istorie regională - așa-numita „Landesgeschichte” de după 1800 - mergând spre un „Early Modern Regionalism”, ce s-a preschimbat prin anii '80 ai secolului trecut într-o căutare complexă a unor „regiuni subnaţionale”, „transnaţionale”, a unor „euroregiuni” şi a unor „frontiere” ce au devenit obiect de studiu pentru geopoliticieni şi istorici¹, este ilustrată cu asupra de măsură de acest volum colectiv.

Un Banat unde au vieţuit deopotrivă, alături de români, călugării balcanici şi cei benedictini ai veneţianului Gerardo de Sagredo la Morisena, neguţătorii slavi

¹ M. Foucher, *Fronts et frontieres. Un tour du monde géopolitique*, Paris, Fayard, 1988; J. Labasse, *L'Europe des régions*, Paris, Flammarion, 1991; E. Niemi, „Regions and Regionalisation” în *Proceedings 19' International Congress of Historical Sciences*. Oslo 6-13 august 2000, Oslo, 2000.

şi orientali, magnaţii maghiari, căpetenii otomane şi arhitecţi austrieci lucrând după proiectele unui von Erlach; un Banat ce a fost, rând pe rând, „ducat” proto-românesc, ţinut angevin, pašalac turcesc, provincie habsburgică sau administrată de dieta ungară, în fine provincie a României şi, în parte, a Iugoslaviei de ieri, şi care rămâne, geografic şi spiritual, o punte culturală, un spaţiu de legătură.

Banatul uneşte, în fapt, Sud-Estul european din care face parte cu o „Mitteleuropa” așa cum a conceput-o Friedrich Naumann acum

exact o sută de ani, cu o Europă est-centrală din al cărei mental se hrănește. Așadar, cu o lume descinsă din Austro-crație, cea a unor Kafka, Zweig, Brod, Musil, Milosz, Kundera aparținând, în opinia mea, unei periferii creative și active a Occidentului², dar, după Jenő Sziics, unei „a treia Europe”³.

Registrul subiectelor abordate este divers și bine gândit. Iluminismul vremii unor Brukenthal și Teleki, epoca thersiană și josefinismul cu o politică a Vienei imperiale care a condus la cea mai vastă migrație europeană a veacului, care a și

² Răzvan Teodorescu, „The two Europes”, în *Revue. Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen*, 40-44, 2010-2014, p. 72-77.

³ J. Sziics, *Les trois Europes*, Paris, L'Harmattan, 1985.

creat un habitat rural specific cu coloniști șvabi, italieni, spanioli, cehi și slovaci; francmasoneria care aduna între Mureș și Tisa burghezi de la Praga, Bratislava și Zagreb, pentru a nu mai vorbi de cei din țările germane, „mișcare fraternală” de care era legat și autorul unei cunoscute istorii a Banatului, Francesco Griselini; ortodoxia românească și cea sârbească care a devenit un autentic adăpost pentru coreligionarii din Transilvania, dar și iudaismul atât de deschis plurilingvismului creator de înalt nivel cultural; învățământul diversificat și presa foarte activă, mai ales în centrele bănățene cu populație sud-slavă; urbanismul, dar și arta barocă din sfera militară, civilă și ecleziastică, ilustrată de monumentala Cetate a Aradului - pe care o neglijăm astăzi într-un mod greu de înțeles -, dar și de Catedrala Catolică timișoreană sau de cea din Lenauheim, de Biserica Sârbească din Timișoara și de Biserica Românească din Lugoj, de numeroasele statui ale Sfântului Nepomuk, de frescele de influență brâncovenească de la Mănăstirea Săraca sau de clădirile neogotice și Sezession - mărturisesc toate un climat cultural sincretic greu de găsit în alte părți ale Europei.

M-am referit precumpănitor la cultură, dar nu pot uita că civilizația politică a Banatului modern este aici analizată echilibrat, cu accente pline de interes puse fie pe „pasivismul bănăţean” al epocii memorandiste, fie pe puțin știuta „republică bănăţeană” din 1918-1919, dar constant pe gândirea și acțiunea unor Vasile Maniu și Alexandru Mocsonyi, Vincențiu Babeș și Constantin Diaconovici-Loga, Vasile Goldiș și Eftimie Murgu, piloni de rezistență ai construcției ideatice și geografice, istorice și antropologice care poartă numele de Banat. Datorăm acest volum unor cărturari pe care îi salut cu respect, învățând nu puțin din paginile scrise de ei.

De vorbă cu Nicolae Sârbu

Nu am mai fost în Reşiţa de când păsările se alintau în bucuria primăvăratecă a lunii mai. Industria ei, ieri un fruct copt e azi acoperită cu petele de mucegai ale unei lumi pe care românii au dorit-o fără să o cunoască.

Cerşetori consecvenţi şi oameni indiferenţi, în amiaza ameţită de arşiţă. Pe o terasă, „mă conversez” cu Nicolae Sârbu, poet, reporter şi publicist al Ţării Banatului. Ca publicist, Nicolae Sârbu ştie, ca puţini alţii, să exploateze la sânge veştile şi poveştile. Dar înainte de-al întâlni în protocolara plecăciune de salut, pe Nicolae Sârbu l-am cunoscut sub formă de vers. Traficant clandestin de zăpadă bine ascunsă în cocoşa singurătăţii, pe poetul care ştie să împartă solomonian patrimoniul unei lacrimi chiar între oglinzi ce şi-au pierdut pudoarea, îl întrerup rar. Are atâtea de povestit...

Vasile TODI

- urmare din numărul trecut -

La ce nu aveţi intoleranţă?

Întrebarea dumitale, astfel formulată, conţine o dublă negaţie, ceea ce înseamnă o afirmaţie. Vrând-nevrând, omul este tolerant cu multe lucruri în viaţă. Aşa şi cu scriitorul, care se presupune că are o complexă şi comprehensivă atitudine faţă de viaţă. Sunt intolerant cu hoţia, cu minciuna sfruntată faţă de bunăcredinţă, cu acel găunos care ți se prezintă mereu ca un pom roditor. Mă amuză gloriiolele locale, gen cel mai mare poet din cartierul cutare, visând de pe-acum la strada care-i poartă numele şi unde se află, bineînţeles în viitor, casa lui memorială.

Opera unui scriitor poate fi mai mică decât morala lui? Şi, vă întreb, ştiind că morala, conştiinţa morală, ca fenomen individual, se opune conştiinţei totalitare, sau ar trebui să se opună, prin conştiinţa-pentru-sine.

Nu sunt sigur că înţeleg exact subtilităţile acestei întrebări. Relaţia între morala şi opera unui scriitor a dus, după 1989, la cunoscuta polemică Gh. Grigurcu - Eugen Simion, în privinţa scriitorilor Marin Preda, Mihail Sadoveanu, Geo Bogza, Nichita Stănescu, a căror atitudine în timpul comunismului e discutabilă, în multe privinţe, dar opera lor de valoare rezistă, e validată de timp. Nici Leonardo da Vinci, nici Marchizul de Sade sau Rimbaud, nici chiar L. N. Tolstoi nu pot fi citaţi ca infailibile exemple de moralitate. Moştenirea lor literară are ultimul cuvânt. Morala individuală, conştiinţa-pentru-sine, cum spui dumneata, pălesc în faţa operei. Scriitorul nu e un sfânt, deşi unii apar ca nişte icoane. „Arta nu s-a născut în rai”, recunoştea Nichifor Crainic, un propovăduitor al moralei creştin ortodoxe. Coborând un pic lucrurile, să amintesc spusele unui redactor-şef de-al meu: „Sârbu e reporter, nu exemplu viu”. Se referea la micile mele păcate ale tinereţii. Pentru că eu mă consider un om moral (conştiinţa-pentru-sine) şi m-am străduit, chiar în condiţiile totalitare, să-mi păstrez verticalitatea (morală socială). Problema mea nu e cu morala, ci cu scrisul. În anul 2004 am publicat volumul de versuri N-am operă. Iar dilema, îndoiala continuă să mă frământeze. Având în minte spusa unor mari scriitori, care mă ajută să lupt împotriva curentului gregar de minimalizare a literaturii, a poeziei, a vieţii spirituale în general: „Meseria de scriitor

este poate singura care devine tot mai dificilă, pe măsură ce se practică” (Gabriel Garcia Marquez); „Scrisul e o formă a rugăciunii” (Franz Kafka); „Nu există lucru mai minunat decât scrisul” şi „Nimeni nu-l poate învăţa pe altul să creeze” (Mario Vargas Llosa). Să nu uităm că Marquez şi Llosa se numără între câştigătorii Premiului Nobel pentru literatură.

Un ins din Bucureşti, Nicolae Iliescu, uitat fie-i numele, dar neuitată trimiterea, spunea: „Să meargă (Mircea Mihăieş –n.m.) în Banatul lui, de unde în ultimii cinci sute de ani nu a ieşit decât Lenau”. Comentaţi, vă rog, ofensa.

Nu e o simplă ofensă la adresa unui coleg, important profesor universitar şi scriitor, ci o gravă lezare a demnităţii spirituale a unei părţi de ţară: Banatul. Întregul meu volum De o sută de ori Banat (Ed., Călăuza v.b., Deva, 2003), în cele 350 de pagini, este o revoltă împotriva unor asemenea atitudini denigratoare. Sigur, acolo folosesc multe argumente. Mă bucur că dumneata l-ai descoperit şi îl apreciezi. Unii, din apropierea noastră, au căutat să-l minimizeze prin nebagare în seamă. Între timp, am aflat că respectivul ins e un prozator şi un traducător, chiar din generaţia lui Mihăieş. Ceea ce-i agravează gestul sfidător.

De ce nu e iubit Banatul de Bucureşti, domnule Sârbu?

Poate din necunoaştere, din condiţiile istorice complet diferite în care s-au dezvoltat provinciile româneşti. Prea multă vreme, Banatul a depins de Curtea Imperială din Viena. După Unirea de la 1918, Capitala n-a făcut efortul de a-şi cunoaşte bine provinciile şi a le integra în Cultura Română. Mai este şi orgoliul Centrului, de unde se dă ora exactă! Meschina opinie că numai ce se întâmplă acolo e important. Am publicat în Luceafărul, cu vreo zece ani în urmă, o pagină întreagă: A cui capitală-i Bucureştiul? Problema nu-i deloc simplă, de trecut cu vederea. Necunoaşterea, dezinteresul, infatuarea stupidă sunt condamnabile. Grav e faptul că şi bănăţenii, prea plini de ei înşişi – gen „cine mi-s eu?” – nu mai vor să se cunoască între ei. În ultima vreme, mai în glumă, mai în serios, mi se atrăgea atenţia că sunt tot mai izolat, mai marginalizat, în Reşiţa. Pentru a cărei cultură am făcut multe servicii. Care o fi cauza ostilităţii faţă de mine? Că am avut curajul să zgândăr muşuroiul de furnici roşii

şi agresive. Să spun că biblioteca pe care am condus-o aproape 14 ani, cu care am obţinut două premii naţionale, e manageriată prost, chiar la graniţa penalului. Să atrag atenţia că fondurile publice în cultură sunt cheltuite, uneori, în interes personal, pentru a participa câţiva la festivaluri, a-şi aranja traduceri, premii, pentru a-şi pregăti patul cald al posterităţii. Nu numai Bucureştiul nu ne iubeşte! Noi înşine nu ne cunoaştem, nu ne iubim şi nu ne respectăm.

Credeţi în eficienţa regionalizării?

Nu. Pentru Banat, economic, ar fi bună, dar pentru România, pentru ideea de român, nu. Să ne amintim că încă nu au trecut o sută de ani de la Unire. E prematur să ne fărâmiţăm iar.

Care sunt primele patru versuri din doina care vă place?

„Omul bun şi pomul copt / Țștia n-or avut noroc. / Pomul copt își dă roagili / Omul bun își dă zâlili.” (Traian Jurchela). Ar fi multe. Fără doina bănăţeană: Ana Pacatiuş, („La izvor, la izvorele”), Mariana Drăghicescu („Cântă cucul pră fântână”), Achim Nica, Dumitru Constantin, fără torogoata lui Luca Novac nu poţi înţelege cum trebuie această minunată regiune pe care ne-a dat-o Dumnezeu.

Care dintre compozitori vă place cel mai mult?

Mă-ncurci cu întrebările astea blitz, într-un domeniu vast, unde subiectivitatea primează. Să zicem: Porumbescu („Balada”), Enescu („Rapsodiile Române”), Hacıaturian, De Falla, Chopin, Dvorjak, Mozart. Nu sunt un cunoscător. Sunt doar un ascultător.

Dar dintre scriitori?

Liviu Rebreanu, Virgil Birou, cei doi Caragiale, Eminescu, bineînţeles, Bacovia, Blaga. Să rămânem la clasicii români. Ar mai fi: Nichita Stănescu, Ana Blandiana, Ileana Mălăncioiu, M. Sorescu, Adrian Popescu – de la Cluj, Daniel Corbu – de la Iaşi, Adrian Alui Gheorghe – de la Piatra Neamţ, Costel Stancu – de la Reşiţa. De data aceasta, explicabil, am preferat poezii.

Recomandaţi o carte cititorilor „Scrisului bănăţean”.

Recomand două: Iosif şi fraţii săi, de Thomas Mann şi Proprietăţi în paradis, un roman al scriitorului reşiţean Gheorghe Zinescu.

(continuare în pag. a 5-a)

(urmare din pag. a 4-a)

În materie de scris, există circumstanțe atenuante?

În ceea ce privește gazetăria, cu siguranță există și sunt folosite din plin pentru a acoperi slăbiciunile celui în cauză. În literatură, ele nu contează. Nu interesează pe nimeni că ai avut o viață grea, o sănătate precară, șefi câinoși, neveste absurde, sau colegi din cutare gașcă literară, care-ți pun piedică. După care intri în altă morișcă: relația între valoare, succes, cererea pieții, schimbarea gustului cititorului, uzura timpului.

Ce n-ați dori să se repete în destinul dumneavoastră?

Dacă aș fi iar tânăr absolvent de 10 al Clujului, la nici 24 de ani, aș ști unde și cât de mult am greșit în viață. Dar atunci n-ar fi existat aceste 20 de cărți (altele, poate da!) și n-am fi făcut acest interviu. N-aș dori să se repete divorțurile, boala copilului și lăturile pe care mi le-au turnat în cap apropiații. Regret mult moartea timpurie a dragilor și chinușilor mei părinți.

Vorbiți-mi sincer despre Scrisul bănăţean și jurnalul regional Banatul, dar fără putreziciunea laudelor necuvenite.

Încă din formularea acestei cerințe, recunoașteți că amândouă pot fi îmbunătățite. Ele sunt necesare și, în general, bine făcute și tipărite în condiții de lux. Poate Banatul, cu formula lui originală, e o oglindă prea festivă. Mi-ați propus să fac parte din colegiul de redacție al Scrisului bănăţean și cred că trebuie să găsim împreună soluții pentru: mai multe pagini și o altă paginație, rubrici și colaboratori noi, o difuzare eficientă.

Ce personalități ați cunoscut, împlinite în destinul social și profesional, ca, evocându-le aici, să devină pilduitoare pentru tinerii noștri cititori?

Cuvântul cunoscut înseamnă prea mult. Ca student, mi s-au intersectat cărările cu profesori de talia lui Liviu Rusu și Iosif Pervain, dar și cu academicianul Constantin Daicoviciu, care mi-a fost rector și căruia i-am luat încă din 1972 un interviu consistent. Ulterior am beneficiat de aprecierea generoasă și sprijinul profesorilor și criticilor: Ion Pop, Mircea Martin, Cornel Ungureanu, Adrian Dinu Rachieru și Dumitru Vlăduț. Numărul celor care-au avut, la un moment dat, încredere în mine e destul de lung. Politicieni ca Sorin Frunzăverde, primarii Marcel Vela și Mihai Stepanescu, secretarul Ion Imbrescu. Le-am luat interviuri lui Nicolae Manolescu, Emil Constantinescu, Amza Pellea. M-am bucurat să-i întâlnesc și să simt prețuirea scriitorilor: Ana Blandiana, A. Buzura (am colaborat cu el la Tribuna), Ion Cocora, Valeriu Bârgău (Deva), Ion Arieșanu, Marian Odangiu, Lucian Alexiu, Maria Nițu (Timișoara), La-

urian Lodoabă, R.V. Giorgioni și Dorin Murariu (Lugoj), Vasile Ioniță (Reșița), Simion Dănilă (Belinț). De la toți am avea, și noi, și cei mai tineri, multe de învățat. Dar miraculoasele mele întâlniri au fost cu cei pe care-i numeam oameni ai muncii și azi sunt priviți cu suspiciune: furnaliști (Petru Sfercocia), oțelari (Antonică Dijmărescu, Ion Văduva), mineri (Eleodor Stroescu) și, doamne, atâția de mulți și de interesanți! Nu toți aveau titlul de Erou al Muncii, dar cu siguranță îl meritau. Să mai amintesc doar de colecționarul mineralog nea Costică Gruescu, despre care am scris cartea La Paradisul mineral Gruescu. Și cred că ajunge.

Recitați, vă rog, poezia care vă însoțește mereu.

„La steaua care-a răsărit / E-o cale-atât de lungă, / Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă. // Poate de mult s-a stins în drum / În depărtări albastre, / Iar raza ei abia acum / Luci vederii noastre. // Icoana stelei ce-a murit / Încet pe cer se suie: / Era pe când nu s-a zărit, / Azi o vedem și nu e. // Tot astfel când al nostru dor / Pieri în noapte-adâncă, / Lumina stinsului amor / Ne urmărește încă. (M. Eminescu).

Dacă v-ar sta în puteri, ce beteșug al caracterului uman l-ați extirpa?

Beteșugurile sunt mai ales ale trupului, sunt multe și de ele se ocupă doctorii și Dumnezeu. Caracterul are mai ales metehne, carențe, deviații: lipsa de caracter, exacerbarea eu-lui, atâtea și atâtea vicii, mai mult sau mai puțin vizibile. Sunt unele care țin de maladii mintale și nu le poți trata nici cu vorba, nu le poți nici extirpa cu bisturiul. Mă dezic categoric de cameleonismul fără scrupule și înșelarea încrederii aproapelui. Detest foarte mult găunoșenia culturală, umflată ca o gogoasă pe la prezidii și cu orice alt prilej.

Cum se trăia boemia tinereții dumneavoastră?

Ehei, cu întrebarea asta trebuia să încep și nu mai era timp pentru celelalte! Dar la sfârșit, când spațiul se cam termină și eu am obosit, nu mă mai pot desfășura cum aș vrea, cum ar merita un asemenea subiect, nu știu chiar ce va ieși din răspunsul la această întrebare. La Cluj, am fost un student aproape cuminte și un cenaclisat doar cu spirit satiric și polemic. Un pic de boemă am început s-o gust în primii doi ani și jumătate de gazetărie, la Râmnicu-Vâlcea. Acolo unde am prins și „gustul” cernelii tipografice. Și ce-i aia o redacție, și boema le-am deprins cum trebuie la Reșița. În paralel, la cenaclul Semenicol ne strângeam mulți tineri, care încercam să călărim Pegasul. Dar și aici nu pot spune c-am trăit boemia din plin. Programul redacțional tot mai aglomerat, cu un nou șef, care mă „vâna” continuu, cu teren, muncă de noapte, îi făcea pe băieți să mă apostrofeze

de ce absentez cam mult dintre ei. Dar pe urmă „recuperam în forță”! Uneori megeam pe jos, iarna, de la Casa de cultură până în noul cartier. Poezii, glume, povești, o sticlă ce trecea permanent de la unul la altul. Dacă scriam cu N. Irimia Plugușorul, dacă revista Tribuna publica mai multe pagini despre Reșița, dacă veneau scriitorii din redacția literară sau de la Uniunea Scriitorilor, fiecare din aceste ocazii constituia un motiv de bucurie, de poezie, de boemie. Îmi amintesc de un Ion Chichere mereu „în formă”, scriind și declamând, „amenințându-ne” că ne învață și pe noi să scriem. Eram tineri, zvăpăiați, încrezători. Când ne întâlneam și cu regretatul instructor de dansuri populare Afilon Lascu, un personaj fermecător, care venea cu câte o damigeană de răchie, ce mai chermeză frumoasă se încingea! Multe întâmplări și scene memorabile ar fi de povestit, dar nu cred că mă pot întinde. O scenă de iarnă foarte sensibilă a surprins-o Gheorghe Zinescu într-un poem de neuitat. Oricât aș vrea să mă restrâng, trebuie totuși să menționez, ca o datorie de conștiință, capitolul boemiei și prieteniei mele cu scriitorul și ziaristul care a fost Mircea Cavadiea. Mi-e greu să mă refer la el la timpul trecut, dar nu de multă vreme am vorbit îndurerat la înmormântarea lui în satul său natal Voineasa. Ceea ce nu mi-aș fi imaginat, în ruptul capului, în anii când eram colegi, prieteni, la bine și la rău. Unii își amintesc, cu puțină perfidie, că noi ne-am și bătut. Da, o singură dată. Pe urmă am râs cu poftă de această caraghioasă scenă. Eram amândoi răzvrățiți, incomozi. Am rămas prieteni, până când anii, locurile de muncă și întâmplările vieții ne-au mai îndepărtat. Ne-am respectat și ne-am încurajat reciproc, să putem duce povara scrisului. Și ce dureros de frumos povestea cum a fost el recunoscut ca scriitor la înmormântarea tatălui meu! Din toate acestea rămâne o poveste. Doar doi dintre ortacii de odinioară m-au dezamăgit în cele din urmă. Ei nu erau cu adevărat boemi, ci bețivi sadea și profitori cât se poate, să le plătească mereu alții consumația. Azi ne gândim cu o anume duiosie și la lucrurile mai puțin frumoase. Avem multe cărți, dar și mulți ani. S-au schimbat și vremurile, au crescut și prețurile în localurile ce puteau fi pentru boemi. Vorba prozatorului timișorean Paul Eugen Banciu: „azi nu mai e loc nici într-o gură de canal pentru boemi”.

Ce să vă mai întreb, domnule Sârbu?

Ai putea, domnule Todi, să mă întrebi în final: de ce n-am fost invitat la recentele Colocvii Reflex, de la Băile Herculane, eu, un consecvent colaborator la aceste Colocvii și la revista cu același nume?

De ce n-ați fost invitat, domnule Sârbu?

Nu știu, dar am niște bănuiele!

Preluând imaginea biblică a Vechiului Testament, Paradisul Terestru, cel străbătut de râul Eufrat, devine singura lume posibilă pentru Giovanni Papini, în Cartea neagră, creația lui Dumnezeu limitându-se astfel doar la cele văzute, din mijlocul cărora Adam a fost orbit, deci alungat de „săbiile cele de foc ale îngerilor care i-au întunecat vederea, astfel încât să nu mai recunoască niciodată leagănul fericirii”. Un asemenea paradis, pus în legătură cu omul contemporan - „noul

Adam” sau „milionarul Gog” - devine o simplă călătorie exterioară pentru cel care alege să își petreacă viața excentric, bucurându-se de cele mai absurde istorii ale oamenilor, derulate în cele mai nebunești locuri. Iar salvarea de la această „nebie” sau „orbire” a sufletului devine imposibilă, în condițiile în care purtăm cu toții stigmatul păcatului original.

Distinctă acesteia, există totuși călătoria interioară - adică lepădarea de sine și lepădarea de lume sau purificarea omului prin renunțare la veșmântul social - care presupune adevărata cale spre Meka cerească, spre Meka cea mare...

Pentru cine nu pătrunde în peștera prefăcută în casă - a sihastrului Euthanasius - crezând că dincolo de stâncile sterpe înăl-

țate în mare nu se află nici vegetație și nici viață, paradisul rămâne doar la imaginea sa cea pământescă. „Dar cum este inima?” contează - palatul în care locuiește Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, insula în insulă, dumbrava de portocale din mijlocul lacului în care curg cele patru izvoare, în armonia unei eterne muzici, lumina interioară, care le aparține celor profețiți că „nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu”. (Lc. 9:27)

Fără să anuleze neapărat mimesisul - pentru că „precum în cer, așa și pe pământ” - Paradisul Terestru, exterior, ca replică a celui Celist, interior, nu constituie, însă, o călătorie inferioară celeilalte. Doar cu destinație diferită. Către ceva - altceva decât sinele. Dar tot o călătorie. De inițiere...

Mă află în fața unui banal glob pământesc pe care îl rotesc, așa mai mult în joacă, iar la fiecare manevră de genul acesta se oprește matematic în aceeași poziție. Mă uit mirat și dând la o parte vâlul imaginar, descopăr că zona care apare, pare mult mai grea decât alte zone ale Planetei. Dacă o zonă de pe Pământ este mai grea, mai mult ca sigur echilibrul firesc al vieții va fi afectat în cele mai multe situații de o manieră imprevizibilă. Migrația este o practică pe care istoria a cunoscut-o în multe perioade și de fiecare dată a avut de obicei diverse cauze. De cele mai multe ori oamenii au încercat să-și găsească un nou cămin, poate mai bun, alteori căminul lor a fost distrus, iar altădată deși au avut o casă au realizat că nu ei sunt cei care hotărăsc asupra destinului acesteia. Oare de ce! Ei care conduc destinele omenirii ar trebui să-și pună mult mai des această întrebare, ei sunt cei care ar trebui să rotească globul pe masa luxosului lor birou și să se întrebe, de ce lumea se împarte în bogați și săraci, de ce

unii au privilegiul de a accesa bunăstarea și cultura iar alții deși s-au născut vii cu timpul au ajuns doar niște purtători de sentimente într-o cochilie hămesită pentru care moartea înseamnă o eliberare de sentimentul vinovăției existențiale. Roma a cucerit lumea dar a încercat să o aducă la nivelul ei, Alexandru, a ajuns în Orient dar a încercat și într-o anumită măsură a și reușit să construiască o civilizație, habsburgii au vrut bunăstarea popoarelor de sub stăpânirea lor, pentru că au realizat că masa bogaților poate fi oricând aruncată în arena oropsiților, unde foamea este cel mai de temut gladiator, care își respectă blazonul și luptă până la ultima picătură de sânge.

Atâta istorie, atâta sânge, atâta suferință din care nimeni se pare că nu a învățat mai nimic. Îți pui întrebarea ce este primordial în genotipul unui lider, inteligența, educația, poate bunătatea? Cine știe! Un lucru este cert, un conducător fără compasiune, nu va ajunge niciodată un lider, drumul lui va fi inevitabil spre dictatură. Ridicarea de garduri între suflete va fi tot timpul o istorie neagră, o istorie care se va plăti nu mult timp cu sânge improșcat peste pelerina cenușie a conștiinței limitate a celor care vremelnic conduc destinele unor suflete, dar totuși suflete. Lumea celor bogați are o mare problemă, pentru că uneori este foarte greu să raționezi cu stomacul plin, iar

voma revărsată din prea plinul măruntaielor nu satură o mulțime mult prea mare care se zbate la limita sărăciei. Și atunci rezolvarea trebuie să apară dintr-o plenitudine de măsuri care ar trebui să înceapă repede și concertat pentru ca atunci când în joacă sau în serios rotim globul pământesc să nu se mai oprească în aceleași locuri umbrite de același vâl al sărăciei. Una dintre ele ar putea fi introducerea conceptului de planning familial, idee la care nu demult s-au gândit chiar și reprezentanții Sfântului scaun. Edictul papal de izbăvire a unuia dintre păcatele primordiale, act riscant de altfel și de un curaj major poate de altfel să nască multe controverse, dar și multe beneficii omenirii. Îți pui întrebarea ce-i mai puțin dureros, să suprimi un suflet când nu simte durerea, sau să-l arunci într-o lume în care durerea să fie o obișnuință?

Omenirea se află într-un mare impas, nu că ar fi primul, care înseamnă de multe ori lideri inconsecvenți, măsuri luate la grămadă de dragul globalizării, în care entitățile nu mai contează, criza de idei este morbidă, iar sclavagismul mental îți suflă la ureche mai la orice respirație. Unde ne îndreptăm, bogați sau săraci, avem aceeași problemă, un suflet rătăcit, un suflet migrator pe panta neputinței. Și atunci ne mai rămâne să ridicăm fruntea spre cer și să rostim: „Mai prindem și mâine o zi?”

Am primit recent la redacție, o selecție – operată de autor - din poeziile lui Nicolae Vălăreanu Sârbu, absolvent al Facultății de Științe Economice și al Facultății de Filozofie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

Despre Nicolae Vălăreanu Sârbu, vorbește obiectiv, activitatea sa literară: Volumul de poezie „Ferestrele Noptii” apărut la editura Blumenthal București în 2010 „Poeme Vălărene” apărut la editura Blumenthal București în 2011, „Nisipuri pe vânt” din proiectul „Întoarcerea fiului risipitor” al revistei „Singur”, „Poeme pentru mai târziu” apărut la editura Lindenfeld București 2012, „Frigul însingurării” apărut la editura Lindenfeld, București 2013, premiul II la Orăștie concursul internațional al revistei „Visul”, 2013, „Abur de vis” apărut la editura Tipo Moldova, Iași 2014, colecția Opera Omnia – Poezie contemporană.

„Tăcerea Umbrei” apărut la editura Blumenthal din București 2014. În curs de apariție volumul „Fluturi de Trup” la editura Blumenthal din București. Premiul II la poezie dedicată satului românesc, acordat de revista „Dor de Dor”, 2014.

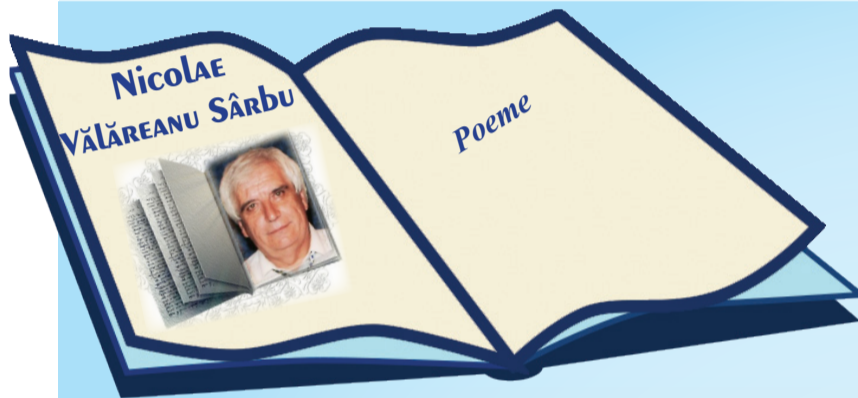
Poetul este prezent în numeroase antologii: „Florilegiu” - Poezii - a revistei literare online „Visul”, 55 de poeți contemporani (pagini alese) și „Artă sfâșiată” de Valentina Becart, „Lanțul prieteniei” de Tudor Gheorghe Calotescu, „Lumina cuvintelor” editura Sitech Craiova 2011, Junimea Digitală „Captivi în sfera de minuni”, „Popasuri culturale” „Suflet nemuritor”, „Amprente literare” (poezie vol. 2, vol. 3, vol. 4 și vol. 5), Antologia „Expresia ideii” vol. 3 din clubul Marianeii Bendou, Antologiile Esențelor Literare: „Vis și Pasiune”, și „Căutări prin Vara Arsă de Cuvinte”, Virtuala antologie de cenaclu coordonată de Alina

Manole, Antologiile revistei „Singur”: Poezie și Cuvântul în timp, Antologia de poezie și proză a Confluențelor lirice, Antologiile colective de poezie „Petale lirice”, „Simfonia Cuvintelor”, „Mozaic literar”, etc.

Creația sa a stârnit elogiase referințe critice, semnate de: Cezarina Adamescu, Nicolae Georgescu, Valeriu Râpeanu, Silviu Guga, etc.

Publicat în revistele: „Cenaclul de la Păltiniș”, „Rapsodia”, „Vatra”, „Boema”, „Regatul Cuvântului”, „Sfera Ionică”, „Climate Literare”, „Nomen Artis”, „Armonii Culturale”, „Constelații Diamantine”, „Dăruiri literare”, „Dunărea de Jos”, „Ardealul literar”, „Dor de Dor”, „Orient Latin”, „Oglinda Literară”, „Plumb”, ori poetul sibian, apare de această dată și în – după spusele sale – prestigioasa revistă de cultură „Scrisul bănăţean”, a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Silvia FECHETE

Lumea se pierde într-un gol de imagine

Într-o stare decăzută în ochii oamenilor se stă la coadă din instinct, aici poți afla tot ce se întâmplă-n oraș cum trece moartea ori dragostea pe străzi și nimeni nu vorbește cu voce tare, așteaptă în spatele ușilor închise fără să intuiască deznodământul.

Lumea se pierde într-un gol de imagine, nu s-a văzut nimic deși se șoptește totul, e ca o umbră care se lovește de pereții cu urechi cu spasme ciudate de înfrigurare, intervine apoi teama ca o formă de însingurare în care se sparg în bucăți lacătele răbdării și cuvintele mor în propoziții eliptice.

Albastru și verde

Albastru deschis de visare dimineață naștea, închizând ferestrele nopții, în depărtare priveam răsăritul.

Un ținut răscolit de frumos, când pe o potecă venea adusă din basm necunoscuta fată.

Pe când ochii ei adunau nesfârșitul se îmbrăca totul în verde, prindeam în brațe aparența și încercam s-o cuprind.

Atunci, apropiindu-se, din cofă dăruia limpede izvor zilei răpite.

Noaptea în care întunericul mi-e dușman nu mă mai încălzește cu iluzii apropierea ta e o depărtare de lumină, clipele bat în tâmpile la porți nesigure pe care nu le poate deschide vântul.

Pe dincolo trece calea ferată a tinereții și nu întâlnește nicio gară în care se doarme în sala de așteptare. Visele frumoase și femeile care mă iubeau caută prin fiecare compartiment să prindă un loc până nu intră trenul în tunelele Văii Jiului.

Acum am ieșit s-a făcut ziuă și lumina-i puternică,

Ce se spune despre noi oamenii trece prin filtrul de cafea, gustul îndoielii, teama îmbracă forme și gesturi improprii, capcane puse unde nu te aștepți ce te agață fără scăpare.

Caut un alt mod de a fi

Se năruiesc sentimentele din singurătatea mea, caut un alt mod de a fi. Trecutul s-a dezintegrat în amănunte stropind cu amintiri drumul parcurs, femeile s-au dezbrăcat și ele de nopțile de dragoste. Zilele umblă cu telefonul la ureche și încrâncenate trec prin mine cu speranțe îngăduite de starea de fapt prin care înot nepăsător spre țărmul acela la ultimul port.

Nici nu știu ce învârt în gând când văd cum se ofilesc iubitele demult în care am investit tinerețea și câteva clipe de fericire. Acum simt în privirea lor remușcare și resemnare, stau cu ochii în pământ ca și cum nu mai au nimic de văzut ori văd prea departe.

Călătorie imaginară

munții s-au depărtat și câmpia pe care o străbat miroase a pâine și fân cosit, drumul pe care merg continuă spre sud Păsările îl însoțesc, praful se răspândește ca ploile repezi de vară din care ieși cu hainele grele de bătrânețe și cu singurătatea spânzurată de gât ca o ciutură de cumpăna fântânii.

Până-n capitală privesc nepăsător Bărăganul întinderea lui e ca o dulce alinare ce se varsă-n mine-n liniște, pacea mă cuprinde-n gânduri și-n așteptarea impactului.

nesfârșite./ Laptele curgea pe conducte,
brânză, brânză,/ mieilor le curgeau bale de
zbenguială./ Erau mițoși, arțăgoși și virili,
ciobanii regali,/ încă fără multă vorbă
țărăncile/ se învoiau la plată./ Din când
în când,/ o dată pe săptămână, pe
lună, pe zi/ veneau mascați soldații
regelui/ și masacrau jumătate din
turme,/ ba mai luau și câte un
cioban/ mai tinerel, mai cu mustață,
mai arțăgos,/ pentru oaste,/ dar
turmele creșteau repede la loc,
căci iarba era mănoasă, vremea
cuminte.” (Ciobanii). Poemul e

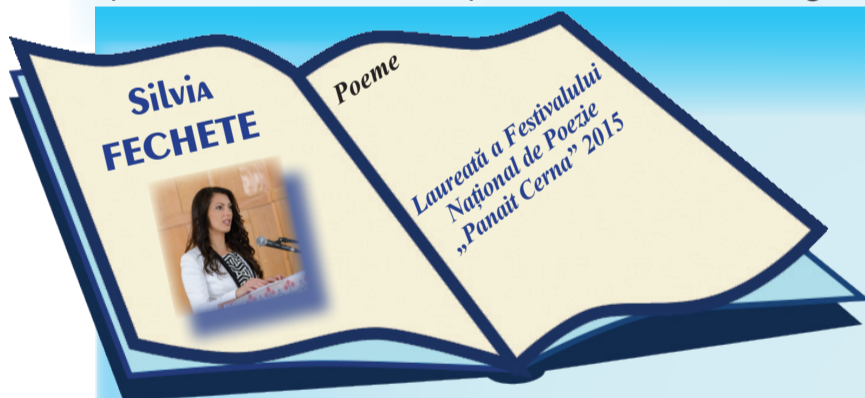
domnul Dominic/ îmbarcat pe-o arcă a
uitării,/ pe un vas titanic,/ pe o undă radar,
cu un șoim pe umăr,/ plin de speranțe și de
vise/ să atingă torța libertății/ pe care mi-o
promise.// Și Doamna Nick, și ea/ însetată de
absolut,/ s-a pornit spre țarm/ să privească/
valurile melancoliei,/ spărgându-se de stânci,
val după val,/ tot mai înalte, tot mai adânci.//
Iar eu, condens de gânduri,/ ascuns în sticla
de cerneală,/ le scriu despre toate/ câte au
fost/ și câte ar mai fi putut să fie./ Din lumea
transparentă/ îmi vin, plic după plic,/ știri vii/
despre Dominic/ și despre Doamna Nick,/ pe
care, fără îndoială/ poștașul mi le scrie,
din simpatie.” (Preambul). Conexiunile cu
famosul Apolodor al lui Gellu Naum sunt
inevitabile, favorizate, în egală măsură, de
natura ingenuu-ficțională a discursului, de
atmosfera și imagismul lui suprarrealist, de
inventivitatea asociativă imprevizibilă și de
productivitatea metaforică debordantă a
autorului: „Venise poștașul cu-o carte
poștală,/ Eram la arat./ Voiam să-mi învăț
măgarul cum se ară./ M-a întrebat de nu
colecționez/ vederi din marile orașe ale lumii./
Nu, nu colecționez decât spice/ și păr de pe
șesală./ Dar casa nu avea vedere spre mare,
nu avea nici măgarul vederea prea bună,
șchiopăta puțin la mersul pe jos,/ din cauza
drumului în pantă,/ plin de hârtoape./ Totuși,
îi plăceau stelele/ când rumega în fâneață,
întins cu spatele pe flori.” (A cincea scrisoare
cătore Doamna Nick). În câteva rânduri,
coerența epistolară (ea însăși complet
relativizată) e străpunsă de câteva poeme ce
par a fi din afara jocului (Imagine cu defect,
Plimbare cu tine, Pleoapa, Nevoia de aer): un
sentimentalism delicat ia locul ludicului, tonul
devine tensionat, aproape grav: „Ploaia din
noapte îmi bate în geam/ să-i deschid și în
oglinză se vede/ ploaia cum bate în geam;
aerul tău/ plutește, în camera cu ieșire la
ploaie,/ mișcând umbre de frunze care cad/
pe pereți, e o noapte cu umbre [...] Mă apasă
aerul, curge lumina în umbre,/ Tu deschizi
ochii, ascunzând o lacrimă” (Pleoapa).

Marcel Sămânță a debutat în 1988,
în antologia Argonauții II, apărută
la Editura Facla. Poetul a recidivat, în 1995,
cu Planeta destin, în care Al. Ruja remarcă
discursul liric „dens, sacadat, rupt în versuri
scurte, icnitate”. Cartea de acum, publicată la
aproape treizeci de ani de la scrierea ei, ne
propune, într-un registru nicidecum baladesc
- așa cum s-ar potrivi - o aventură neobișnuită
într-un regat fără nume, fără geografie, fără
timp. Un regat - în egală măsură - utopic și
ucronic. Un regat cu ziduri sfărâmicioase,
„ofilit”, bătuit de „fumuri alburii”, dar și de
plictisuri fără margini, în care regele „are o
mulțime de motani țărcați/ fiecare cu doicile
lui negre”, iar regina întinde „pe funii de
mătase, rufele ude de transpirație/.../ între
cele două turnuri cu ceas/ ale palatului”.
Un regat, firește, în care vremea (istoria) își
urmează cursul implacabil, ritmul creșterii
și descreșterii, al mării și al decăderii, al
învigorării urmată de decrepitudine și, iar,
de renaștere; în care, un război este urmat
de altul, înfrângerea e urmată de o victorie,
la rândul ei eșuată într-o înfrângere; în
care, unui rege îi succede alt cap încoronat,
o regină e înlocuită de alta, după o lentă
și dezarmantă regulă ce pune cap la cap
sintagmele derizoriului, de la tempus fugit la
memento mori, și de la ubi sunt la sic transit
gloria mundi. Singurele zone „luminoase” în
această realitate a deșertăciunii sunt ființele
insignifiante ale supușilor: „În văile înguste,
pe crestele înalte/ ciobanii păstoreau turmele

exemplar pentru felul în care, în majoritatea
textelor, discursul coboară subtil parabola în
actualitate, trimite la un aici și acum abordat,
însă, cu o neașteptată și blândă ironie, ușor
acidă, dar niciodată distructivă: „Despre
țărani, multe s-ar putea spune.../ Femeile
erau suave, ca niște domnițe./ Bărbații,
blajini./ Copiii, neastâmpărați./ Rândunicile,
guralive/ Căinii, râi de foame./ Bordeiele,
neîncăpătoare, umede./ Îmbrăcămintea,
țărănească./ Încălțăminte, uneori, lipsea./
În vetre, cenușa veche/ și multe alte boli./ Un
opaiț și-o icoană.../ Țăranii...” (Țăranii). În
ansamblu, glosând cu o imaginație plină de
miez asupra deșertăciunii (vanitas vanitatum
omnia vanitas/ deșertăciunea deșertăciunilor,
totul este deșertăciune), poemele lui Marcel
Sămânță stau sub semnul lirismului de tip
parabolic sugerat de titlul însuși al cărții:
„Fum peste un ev de fum”.

Domino sentimental este cea de-a treia
prezență editorială a optzecistului întârziat
Marcel Sămânță, după Planeta destin (1995)
și Fum peste un ev de fum (2013). Dacă, în
volumul anterior, „povestea” se derula
între fruntariile unui regat fără nume, fără
geografie, fără timp, de astă dată, ea se
structurează printr-un schimb de „epistole”,
evident fictive, între eu-l „narativ”, Dominic
și Doamna Nick, ludicul infratextual
deconspirând voluptatea autorului în a
imagina și a explora stări și aspirații ce aparțin
unui domino sentimental, reflexiv și livresc
în egală măsură: „A plecat spre Atlantida/

(va urma)

Cuvinte

Din gânduri încâlcite se naște din peniță
Cuvântul care lunecă încet
Se plânge de neliniște și de risipă
În albul ce devine alfabet

Încheg de-a valma prin căutări cuvinte
Și le șoptesc tot stări ca să le încălzesc
Le caut scut și arme din morminte
Și gloanțe care să devină... dialect.

Triumf final

Când te-nconjori de pace în lume
Visezi a fi neprihănit
Dar curg în plin văzduh păcate
Din omul mic, nemărginit

Aruncă slobode cuvinte
Din rău și din închipuiri
Din suflet vin tot vălurite
Să otrăvească în simțiri

Și ceață groasă se așterne
Asupra oamenilor mici
Că nu-i mai vezi și nu-i poți cerne
Și nici de jos să-i mai ridici.

Valuri de carte

Parcă pe foi de mătase
Se întorc valurile mării
Tulburate produc în esență
Povești
Te-am chemat să scriem împreună o carte
Însă lipsă din scrieri
Îmi ești
Am vrut să ne aruncăm în mare
În vers să mă transformi
Și să iubești
Nu ai vrut să ne pierdem în valuri
Și nici să te îndrăgostești.

Aripă de vis lângă Nichita

Cât e-ntinderea de mare
Cad năluci și cad speranțe
Se izbesc de verde-n zare
Și se așează pe pământ
Mă opresc stând în picioare
Mută parcă le salut
Și-n emoția de toamnă
Pe Nichita îl ascult!
Mă îndepărtez cu aripi
Și mă-mbrac în vis și lut
Simt miros de fân de frunze
Și m-aplec să îl sărut!

În atenția cititorilor noștri:

Revista „Scrisul bănățean” se distribuie prin rețeaua de difuzare a jurnalului interregional „Banatul”, în instituțiile de cultură de pe cuprinsul Banatului istoric.